

Україна все ще у стані війни і найкращі її представники вже четвертий рік поспіль чинять спротив страшній військовій потузі, що сліпо і покійно йде на смерть з волі чергового кремлівського деспота. Наразі нова американська влада здійснює спробу замирення війни, але геополітичні сили, задіяні в ній, не дозволяють передбачити успішність цього задуму. Зміна влади в США, найсильніший (у військово-технологічному сенсі) країні світу, спричинила чимало політичних, економічних та геополітичних проблем і головна з них — чи продовжить ця країна політику, засновану на правилах та демократичних цінностях, чи реалізує свої переваги винятково у власних інтересах. Україна наразі веде складні перемовини з країною, яка раніше надавала нам рішучу і всеосяжну підтримку, спонукала допомагати нам інші демократичні країни, а нині вимагає «оплати» попередньо наданої допомоги природними багатствами і поводить, як цинічний торговець зброєю. Такі ж контрастні зміни збурюють і Європу та інших союзників по НАТО, підбурюючи до постановки питань — а чи взагалі потрібна новій американській політичній та економічній еліті демократія? Чи ми стаємо свідками становлення нових форм політичного життя — технократичної олігархії чи популістської технократії тощо?

Ці питання вже звучать в сучасних світових медіа, і вони ще постануть перед гуманітарними науками, зокрема і на сторінках нашого часопису. Наразі ж ми презентуємо випуск «Етичні виклики війни», який містить матеріали круглого столу та низку статей провідних філософів нашого Інституту. Детально про це написав редактор випуску — Сергій Йосипенко у передньому слові. На додачу варто лише відзначити, що «тематику війни» наш журнал обрав не з позиції нейтральної академічної науки. І абсолютна більшість авторів із окресленої проблематики воліли б ніколи не писати про це, якби наша країна не зазнала неспровокованої агресії, якби наше суспільство не потребувало рефлексій стосовно мети нашого спротиву, справедливої відсічі загарбнику та того, що всі наші жертви не є марними. А ще варто зазначити, що кожний рядок і кожне слово потребували від наших авторів не лише інтелектуальної майстерності філософа, але й громадянської мужності мислителя та емоційно-вольової стійкості, адже ця війна не залишає нам жодного безпечного місця і кожна мить може стати останньою... Філософам годі сподіватися на державні нагороди, але хочеться вірити, що інтелектуальна еліта країни оцінить наш внесок в ідейну боротьбу з ворогом.

Редакційна колегія теоретичного часопису «Філософська думка» визначила такий тематичний план на 2025 рік. Друге число передбачає розгляд теми «Релігія в умовах війни» (редактор випуску — Олександр Саган). Третій випуск присвячено темі «Війна та довкілля» (редактор випуску — Тетяна Гардашук), він міститиме матеріали круглого столу, присвяченого цій актуальній темі. Завершальною темою стане «Демократія у світі та в Україні» (редактор випуску — Анатолій Єрмоленко) і вшанування спадщини Мирослава Поповича (95-річчя від дня народження). Нагадаємо, що рукописи, які надходять після публікації номеру з певної теми, розвивають її чи вступають у полеміку (або діалог), редакція готова розглянути до друку в рубриці «Продовження теми» та «Повернення до теми» в наступних номерах журналу. Тож закликаємо підтримувати традицію академічної полеміки, властивій найкращим науковим часописам.

Редакція та редакційна колегія часопису «Філософська думка» бажають нашим читачам і нашої країні усталеного та справедливого миру, наснаги для його досягнення та віри у власні сили.